

Západočeská univerzita v Plzni
Ústav umění a designu

Bakalářská práce

2012

Václav Marian

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Bakalářská práce

**INTERMEDIÁLNÍ OBJEKT
– OSOBNÍ A VEŘEJNÉ**

PAMĚŤ VODY

Václav Marian

Plzeň 2012

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení výtvarného umění

Studijní program Design

Studijní obor Multimediální design – Meziprostředkové dialogy

Bakalářská práce

**INTERMEDIÁLNÍ OBJEKT
– OSOBNÍ A VEŘEJNÉ**

PAMĚŤ VODY

Václav Marian

Vedoucí práce: Doc. MgA. Milena Dopitová

Oddělení designu

Ústav umění a designu Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2012

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval(a) samostatně a použil(a) jen
uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2012

.....

podpis autora

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval paní Doc. MgA. Mileně Dopitové za podporu a mnoho užitečných rad při psaní této práce. Chtěl bych poděkovat i panu Ing. Petru Lobazovi za poskytnutí zázemí a provedení pokusu. Velký dík také patří Vojtěchovi Aubrechtovi a dalším, kteří věnovali svůj čas, um nebo jen cenné informace a umožnili tím realizaci mé práce.

Obsah

0 Úvod	1
1 Definice tématu	3
1.2 Vývojové fáze.....	5
1.1 Voda.....	7
1.1.2 Význam a použití.....	11
1.2 Filozofie.....	12
1.2.1 Thalés z Milétu	13
1.3 Paměť vody.....	14
1.3.1 Mikrostruktura	17
2. Instalace	20
2.1 Koncept.....	22
3. Kontext.....	24
4. Závěr.....	27
5. Resumé	29
6. Seznam použitých zdrojů.....	31
6.1 Knižní a periodická literatura.....	31
6.2 Internetové zdroje	31
7 Seznam příloh.....	32

0 Úvod

Dlouho jsem nemohl nalézt téma, které by mne zaujalo a zároveň se vztahovalo k zadání bakalářské práce - osobní a veřejné. Snažil jsem se načerpat z okolí co nejvíce vjemů a poznatků k následné tvorbě. Přemýšlel jsem o různých podnětech a jejich možnostech ke vhodnému zpracování. Vše však zůstalo na povrchu.

První impulz k tvorbě práce na téma paměť vody vznikl na základě zhlednutí dokumentárního filmu Tajemství vody. Před dokumentem jsem o vodě nikdy moc nepřemýšlel, bral jsem ji jako každodenní věc. Vždyť ji mám kdykoliv potřebuji. Je vždy po ruce a nemusím se starat, jestli jí bude dost, protože většinou jí mám vždycky tolik kolik je třeba, ale v jakém je voda vlastně stavu? Co všechno o ní vím? Nebo spíše myslím, že vím?

Voda je fenomén. Máme ji všude kolem nás. Bereme ji jako základ všeho života na Zemi. Jako jeden ze čtyř živlů v nás utváří celek jednotlivce i světa. Zdá se, že o ní víme vše. Učíme se o ní ve škole, v přírodopisu. Víme, jak se chová po fyzicko-chemické stránce, ale blíže jí poznáme až při osobním setkání. Při určitém prožitku s ní. Protože informace je prožitek. Myslím si, že voda mě i ostatním má co sdělit. Něco předat a zase já i ostatní něco předáváme na ni.

Svojí bakalářskou prací chci poukázat na možnost šíření jisté informace vodou, jako nositele základního prvku pro utváření člověka. Možnosti utváření jeho fyzické, ale i psychické stránky a celé lidské podstaty. Chci se dozvědět více o vodě jako takové, než jen to co mě někdo naučil.

Je možné, že to jak se chováme, ovlivňuje základní informace vody, a ty zase potom přijímáme zpět. Myslím, že je to vzájemné pouto, nekonečný cyklus proměn a vztahů. To mě vede k nutkání zjistit víc. Dostat se pod povrch, nebo spíše pod hladinu, do hloubky. Najít něco nového a nepoznaného.

Od počátku měl člověk k vodě vztah a jisté osobní pouto. Mnoho kultur jí uctívalo, přisuzovali jí božstva. Ve většině náboženství má voda jednu z hlavních či vedlejších funkcí, či ji používají k rituálům (např. křest). A je tedy možné, že to jak se poslední dobou od vody více a více odkláníme, zapomínáme k ní chovat úctu. Stále více jí znečišťujeme. Tím možná deformujeme její původní informaci, kterou z ní čerpáme. Tato deformace nás všechny může postupně měnit, aniž bychom si to uvědomovali. Což je možná odpovědí na nynější stav naší civilizace. Nemohu se ubránit jistému přesvědčení o změně chování lidí. Zvláštnímu pocitu vzájemného nevnímání, nepochopení. Mám dojem jako by lidé žili v takovém oparu a zachmuření. Možná právě v té vodě se nachází na tento podivný stav odpověď.

To mě vedlo k záměru vytvořit dílo, jako intermediální objekt, jehož smyslem chci docílit sebeuvědomění a sebereflexi. Od samotné zrealizované instalace očekávám, vlastní pochopení informací o vodě. A inspirace k zamyšlení nad ní i nad sebou. Chtěl jsem zjistit, jestli má člověk na vodu tak silný vliv. Jak vyplynulo z mých načerpaných informací z různých zdrojů a následných vlastních pokusů. V závislosti na pokusech bylo mou snahou zkusit zachovat poslední odkazy, stopy či otisky z prvotního zdroje. Jeho výsledkem je snaha zachytit přenos informace z mého blízkého okolí na kapku vody. Voda je jako deska, na kterou zatím nebyla vynalezena jehla snímající její informace.

1 Definice tématu

Začal jsem uvažovat, co vše zahrnuje osobní stránka v mých tématech k tvorbě a zároveň i jejich použitelnost do veřejných poloh. Na jedné straně se mi objevovala témata příliš intimní nebo hodně obecná. Však samotné pomezí, nebo propojení těchto odlišných poloh bylo poměrně obtížné ke hledání.

Chtěl jsem najít věc, prvek, který by obsahoval obě stránky tématu. Hledal jsem problém, jaký řeší každý z nás, a to ať už vědomě, tak i podvědomě, abych obsáhl osobní i veřejné v jednom. Myslím si, že tyto dva, na první pohled odlišné pohledy spolu paralelně souvisí a svým způsobem bez sebe nedokážou fungovat. V mnoha ohledech je jejich hranice mezi sebou velmi tenká a mnohdy personálně odlišná v pojetí osobního pohledu. Je to stejné jako ve smyslu poznání krásy a ošklivosti. Při absenci jedno či druhého by nebylo rozdílu, tudíž touha po hledání a tvorbě krásna by neexistovala. S tím, že co je krásné, a co ošklivé je velmi individuální.

Pokládal jsem za vhodné zjistit samotná fakta o osobě a osobním, abych se posunul dále a měl na čem dále postupovat a vyvíjet svojí bakalářskou práci. Co považujeme za osobní a co za veřejné? Slovo osobní vychází ze slova osoba. *„Pojem osoba se dnes užívá ve třech rozličných významech. Ve smyslu mravním pojem osoby souvisí se zvláštními vlastnostmi rozumného a svobodného jedince, který je s to se rozhodovat, jednat a nést odpovědnost. Ve smyslu fyzickém se pojem osoby vztahuje na fyzickou jednotu živého organismu, jímž je člověk. Dnes se hojně diskutuje problém, ve kterém okamžiku lidský život a tudíž existence člověka coby člověka začíná a kdy končí. Ve smyslu právním označuje osoba subjekt nadaný právy a povinnostmi zákona.“*

„Evropské myšlení vychází u chápání osoby z latinského pojmu persona (patrně z etruštiny), který původně znamenal masku, resp. z řeckého προσῶπον prosópon, obličej nebo maska, kterou herec v antickém divadle nosil na obličej. Později dostává význam osoby jako (jedinečné) divadelní role a v rané křesťanské teologii se užívá v diskusích o osobách (lat. personae, řec. hypostaseis) v Boží Trojici. U Augustina a v raném středověku přichází také otázka po definici lidské osoby.“

„Postupným vývojem prvních staletí se pojmu osoba používá ve významu celé lidské skutečnosti. V řeckém světě se pro vyjádření osoby začíná užívat pojmu ὑποστάσις hypostasis, podstata, které se do latiny překládá jako substantia (tedy to, co stojí pod něčím). Tento pojem mohl zachytit lépe objektivní skutečnost, kterou popisuje, nejen pouhý jev.“¹

Pokud se na význam slova osobní zaměřím ze svého pohledu, využíváme ho v mnoha různých variantách. Osobní je jednoduše něco, co mi patří, nebo se mě to nějak přímo dotýká. Naopak veřejné jsou zakázky, veřejná by měla být politika, veřejné právo.

Touto bakalářskou prací se snažím rozebrat samotnou instalaci dle její vnější i konceptuální roviny a jejích stádií vývoje. Zároveň s ní nahlížím do různých příbuzných témat a inspiračních zdrojů.

¹ *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda

Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>

1.2 Vývojové fáze

Zhruba před rokem jsem ve své klauzurní práci zpracovával a postupně rozebíral tematiku významu stínu. Co to vlastně je? A jak vzniká. Jak se proměňuje. Jak působí. Napadlo mě, že je to působení dvou elementů navzájem se pojičích a na sebe působících a, že bych to mohl použít. Nalézt místo, prostor v přírodě nebo budově a nechat ho na mne působit a inspirovat se jím k vytvoření nějakého díla objektu nebo obrazu.

Začal jsem mapovat vhodná místa v nejbližším okolí, jelikož k nim mám nejhlubší vztah. Po nalezení dvou prostorů jsem začal s jejich působením na mě. Zároveň jsem mapoval i dobu, po kterou jsem se na místech zdržoval. Nejvhodnějším prostředkem a výtvarnou formou byly fotografie či video spojené s objektem. Na prvním místě jsem původně měl v úmyslu obarvit neškodnou barvou blízký potok. Jako reakce na černou skládku poblíž.

Od tohoto ztvárnění jsem opustil. Později jsem zkusil vytvořit takovou pomyslnou čističku, která by sloužila k očištění okolní přírody a zároveň k očistě společnosti. Začal jsem vytvářet objekt „čističku“² z nařezaných plexiskel tvořících boxy vyplněné molitanem jako filtrem a propojené průhlednými hadičkami. Vytvořil jsem tak pětidílný objekt na základě působení prvního místa, které trvalo zhruba jednu hodinu.

Od prvního prostoru jsem se začal také věnovat druhému vytyčenému cíli. Prvním impulzem na toto místo bylo vytvořit totem. Totem symbolizující určitou vzpomínku nebo pomník po zašlém provozu kabin na manipulaci a řezání dřeva.

²viz obrazová příloha č. 1

Později jsem však přišel na výrazově pochopitelnější myšlenku. Vyrobil jakou si „černou skříňku,³“ která zaznamenávala provoz a stala se tak pomníkem na minulost druhého místa.

Rozhodl jsem se tedy vytvořit tuto skříňku, naplněnou určitými vzpomínkami a informacemi z minulosti druhého prostoru. Celou skříňku jsem vytvořil pomocí dřeva, kartonu a věcí, které jsem našel v kabinách. Zde jsem strávil zhruba dva dny, dokud jsem nedostal impuls ke tvorbě. Obě místa jsem zdokumentoval na fotografie a z nich vytvořil video.

Z těchto prací ve mně zůstal neklid a chuť zajímat se o podobná témata, kdy lidská bytost ovlivňuje nebo je ovlivňována věcmi kolem sebe. Zároveň věcmi, které již ztratily svojí původní funkci, pro kterou byly vytvořeny. Bylo mou snahou, najít svými pracemi jiný smysl, který by obnovoval hodnotu. Důvod k zamyšlení nad osobním i veřejným počínáním.

Podobně jako z předchozí práce jsem se i zde snažil objevovat a poukazovat na to co bylo, i co by nemělo být zapomenuto. Jednalo se o pozitivní vzpomínky. O lidský archiv nebo půdu, kam se vše odkládá. Chtěl jsem vnést pocit důležitosti znovuoživením a uvědoměním existence vzpomínek, protože díky nim si člověk snaží dělat lepší den, ale i celý život.

Tyto vzpomínky si sebou nosíme a máme je stále při sobě. Je to takové pomyslné zavazadlo. „Kufr“⁴, bez kterého se člověk neobejde. Bez kterého člověku nezbude prakticky nic. Rozhodl jsem se tedy vytvořit tento kufr, naplnění určitými vzpomínkami z dětství vzpjaté s půdou a hračkami z půdy.

³viz obrazová příloha č. 2

⁴viz obrazová příloha č. 3

Celý kufr jsem vytvořil pomocí plexiskla. Které jsem nařezal a později obrousil na matný, lehce průsvitný povrch. Plexisklo bylo pro můj záměr a koncept dostatečně vhodným materiálem. Stěny kufru byly zbroušeny a upraveny, aby se do jeho prostoru daly následně promítat fotografie všech možných odložených věcí, uschovaných a mnohdy zapomenutých na půdě. Projekcí fotografií tak podporuji a zobrazuji pouhou pomyslnost ztvárněného kufru a jeho vzpomínek.

Díky této práci jsem si uvědomil, jak důležité jsou tyto detaily k životu. A zároveň jaký je význam souvislostí nebo spojitost u těchto dosavadních prací. Mým neustálým zájmem o minulost, přírodu a jejich vzájemného vztahu a vztahu k člověku. A to byly hlavní témata, kterým jsem se chtěl dále věnovat. Proto jsem svojí bakalářskou prací navázal na vodu, což je takové zrcadlo přírody.

1.1 Voda

Co vše o vodě víme? Z čeho se skládá a jaká jsou s ní spojená fakta? Čím je výjimečná? Na tyto otázky jsem se snažil najít odpovědi. Získat širší rozhled a bohatší informace o vodě. Proč se například v mnoha ohledech chová jinak, anomálně a že díky některým jsme pravděpodobně měly šanci vzniknout?

„Voda, sumárním vzorcem H_2O , systematicky oxidan, je chemická sloučenina vodíku a kyslíku. Spolu se vzduchem, resp. zemskou atmosférou tvoří základní podmínky pro existenci života na Zemi. Za normální teploty a tlaku je to bezbarvá, čirá kapalina bez zápachu, v silnější vrstvě namodralá. V přírodě se vyskytuje ve třech skupenstvích: v pevném – led a sníh, v kapalném – voda a v plynném – vodní pára.“

„Voda vzniká prudkým až explozivním slučováním vodíku s kyslíkem, hořením bezbarvým plamenem. Kromě toho vzniká jako vedlejší produkt vedle solí při neutralizaci kyselin zásadami. Podle počtu neutronů v atomu vodíku rozlišujeme:

- lehkou vodu (oba vodíky jsou protia, strukturní vzorec je $1\text{H}_2\text{O}$),
- polotěžkou vodu (jeden vodík je protium a jeden deuterium, strukturní vzorec se dá zapsat jako HDO),
- těžkou vodu (oba vodíky jsou deuteria, strukturní vzorec je $2\text{H}_2\text{O}$, ale dá se také zapsat jako D_2O ; voda vyrobená z těžkých atomů vodíku, v přírodě se nachází zcela běžně ve směsi s normální vodou v nízké koncentraci, těžká voda sloužila ke konstrukci prvních atomových reaktorů)
- tritiovou vodu (zvána též supertěžká voda, oba vodíky jsou tritia, strukturní vzorec je $3\text{H}_2\text{O}$, ale dá se zapsat i jako T_2O)⁵

⁵Wikipedia [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda

Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>

1.1.1 Rozdělení vody

Voda se rozděluje ve více odvětvích.

A) podle skupenství

- *pevné – led, sníh*
- *kapalné – voda, (přechlazená voda)*
- *plynné – vodní pára*

B) podle hydrologie a meteorologie

a) povrchová

- *voda v oceánech (většinou slaná)*
- *voda v ledovcích (sladká)*

Povrchová voda se dále rozděluje podle umístění (voda v řekách, potocích a potůčkách voda v jezerech a ostatní povrchová voda).

b) podpovrchová

- *půdní vláhá*
- *podzemní voda*

c) voda v atmosféře (pára, srážky)

C) podle tvrdosti

- *měkká – obsahuje málo minerálních látek*
- *tvrdá – z podzemních pramenů, obsahuje více minerálních látek*

D) podle salinity (slanosti)

- *slaná voda*
- *sladká voda*
- *brakická voda*

E) podle mikrobiologie

- *pitná voda – je vhodná ke každodennímu použití, je zbavená nečistot, obsahuje vyvážené množství minerálních látek tak, aby neškodily zdraví, např. minerální voda (obsahuje mnoho minerálních látek), může to být i balená voda*

- *užitková voda – v průmyslových závodech (a v potravinářství – vyžaduje dezinfikovanou vodu (chlórování, ozonizace, ozařování ultrafialovým zářením), např. napájecí voda (voda pro parní kotle, zbavená minerálních solí, aby nevznikl kotelní kámen, který zanáší potrubí, nebo voda určená k napojení zvířat /má odlišné parametry než voda pitná/)*

- *odpadní voda, např. splašková voda*

F)podle obsahu živin (dusík, fosfor, popřípadě i přítomnost draslíku a mikrobiogenních prvků)

- *ultraoligotrofní vody (velmi slabě úživné až neúživné vody)*

- *oligotrofní vody (slabě úživné)*

- *dystrofní vody – obsahují velké množství huminových kyselin (může být obsahem dalších živin řazena mezi oligotrofní nebo mezotrofní, potom se ale už nejedná o dystrofní vodu)*

- *mesotrofní vody (středně úživné)*

- *eutrofní vody (silně úživné)*

- *polytrofní vody (velmi silně úživné)*

- *hypertrofní vody (vysoce úživné)*

G)podle přírodní medicíny

- *mrtvá voda*

- *živá voda*

H)náboženství

- *svěcená voda*

I)pseudovědecké druhy vody

- *magnetizovaná*

- *diamantová⁶*

⁶Wikipedia [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda.

Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>.

1.1.2 Význam a použití

„Voda je základní podmínkou života. Ve vodě vznikl život. Jde o rozpouštědlo, ve kterém probíhají veškeré chemické děje v organismu. Lidské tělo obsahuje 70 % a rostliny až 90 % vody. Už ztráta 20 % tělesné vody je smrtelná. Na dehydrataci člověk umírá asi během 7 dnů.

Jde o nejdůležitější surovinu všech průmyslových odvětví, používá se ke chlazení, ohřevu, oplachu, k výrobě elektrické energie ve formě páry a v potravinářství k výrobě všech nápojů atd. Je základní podmínkou rostlinné a živočišné výroby. Stala se zdrojem obživy v přímořských státech. Vodní toky (řeky) a plochy (oceány, moře, jezera, velké rybníky) hrají významnou roli v dopravě. Přítomnost vodních ploch má v krajině vliv na klima i mikroklima. Voda je využívána při osobní hygieně, rekreaci a sportu. Minerální voda má léčivé účinky.

a) Pitná voda se získává úpravou surové vody. Surová voda se získává z podzemních nebo povrchových zdrojů. Z některých zdrojů – zejména podpovrchových – je možné získat pitnou vodu bez úpravy. Ke shromažďování povrchové vody slouží vodárenská nádrž (přehrada), v níž se nachází odběrová věž s několika odběrovými šachtami v různých hloubkách. Odebírá se podle příkazu z úpravny vody, která bývá v blízkosti přehrady. Vhodná teplota pro odběr je méně než 12 °C. Čerpání z podpovrchových zdrojů z podzemních vrtů.

b) Surová voda se odvádí do úpravny vod. Tam se upravuje (mechanické předčištění, chemické čerění, filtrace přes pískové filtry, odstranění iontů železa a manganu, někdy i částečné odstranění dusičnanů a dusitanů, dezinfekce). Pak směřuje do vodojemů a z nich se vodovody dopravuje k spotřebitelům.“⁷

⁷ *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda.

Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>.

1.2 Filozofie

Po prostudování vody z hlediska chemického jsem zavítal do filozofického pohledu na vodu. Nejvíce mě zaujaly myšlenky ze starého Řecka. Ti se zabývali prvopočátkem vzniku světa. Základní myšlenkou bylo rozdělení světa do čtyř živlů (voda, oheň, vzduch, země).

„Voda je symbolem jistoty, stálosti a vnitřní stability. Lidé se silně vyvinutým elementem vody mají obrovskou vytrvalost a neobyčejně vyvinutou schopnost výdrže. Všechno v jejich životě má svůj řád, akceptují zákony života a jeho pravidla. Energie vody nezná překážky, je zaměřená na cíl a ví, jak jej dosáhnout.“⁸

„Úvahy o čtyřech živlech (řec. stoicheia) jako o věčných základech či prvcích, z nichž se jako z písmen skládá prazáklad světa, se vyskytují už u předsókratovských filosofů a tvoří pak základ starověké fyziky. Podle pozdějších zpráv pokládal Thalés z Milétu za pralátku světa vodu, Anaximenés vzduch a Hérakleitos snad oheň. Nauku o čtyřech živlech zformuloval Empedoklés, který také uvažoval o tom, jak jeden přechází ve druhý. Počet čtyři přitom není nahodilý, ale odpovídá čtyřem světovým stranám a ročním obdobím a navozuje tak představu všeobecnosti, a zároveň i jisté základní stálosti – tak jako čtyřboký dům nebo čtyřnohé zvíře. Na čtyři živly navazuje také Hippokratova nauka o čtyřech tělesných šťávách (humores), jejichž směsi tvoří „temperament“ či povahu člověka.“⁹

⁸ *Petelementu* [online]. 2012, 19. 4. 2012]

Dostupné z WWW: <http://petelementu.wz.cz/index2.php?stranka=zivot>

⁹ *Wikipedía* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Živel.

Dostupné z WWW: <<http://cs.wikipedia.org/wiki/Živel>>.

1.2.1 Thalés z Milétu

Někteří filozofové tvrdili, že základní prvek všeho je voda. Nejpřesvědčivěji o tom pojednává Thalés z Milétu. Byl zakladatel tzv. Milétské školy.

Thalés z Milétu založil starořeckou matematiku a astronomii. Byl fyzikem, hydrotechnikem a filosofem. V Egyptě vyměřoval chrámy a pyramidy podle jejich stínu – Thaletova kružnice. Za pralátku považoval vodu. Jako první přišel s konceptem *arché*¹⁰, který tvrdil, že prvotní princip všeho je voda (hydór), zvláštní látka, s přirozenou schopností stávat se pevnou zemí (led) i plynným vzduchem (pára). Hlavním důvodem, proč pokládal Thalés za pralátku právě vodu, bylo zřejmě poznání, že voda je základní podmínka života člověka, všeho tvorstva, rostlin, pohybu ovzduší, života - pohybu přírody. V Thalésově pojmu vody se ztotožňoval pojem základu s pojmem počátku a příčiny. Vodou chtěl vysvětlovat vznik celého světa a každé jednotlivé věci. Byl to první krok k vysvětlování světa z něho samého bez pomoci mytologických prvků.

Voda, jako původní látka, je látka pohybující se, je dynamická (Aristoteles ještě přesně nerozlišuje pojem pohybu, života, duše apod.). Tato teorie souvisela i s jeho údajným přesvědčením, že země je disk plovoucí na vodě. Thalésovo učení se označuje jako hylozoismus.

¹⁰*arché = pralátka je v starověké řecké filozofii prvotní princip světa, prapůvodní látka, z níž svět povstal*

1.3 Paměť vody

Tímto se dostávám k podstatě vzniku mého tématu. Po načerpání z mnoha různorodých zdrojů, jsem dospěl k názoru, že voda by měla být ideálním nosičem informací díky skladbě molekul, jež umožňuje přijímat, ukládat a předávat obrovskou spoustu informací. Bohužel si je voda nedokáže dlouho uchovat, jakmile ztratí pouto s jejich zdrojem.

Molekula vody má jednoduchou strukturu H_2O . Kyslík přitahuje elektrony vodíku a jeví se jako elektronegativní, zatímco atomy vodíku se jeví jako elektro pozitivní. Tato jednoduchá molekula se vyznačuje prostorovou nesymetričností, atomy vodíku spolu svírají tupý úhel 104° . Tím je způsobena polarita, přičemž není všude stejně orientovaná. Tento jev se označuje jako „elektrický dipól“ a je zřejmě zodpovědný za to, že umístění molekul v prostoru není náhodné či nepodstatné.

Toto stavební uspořádání dává vznikat vodíkové můstky mezi záporným atomem kyslíku a kladným atomem vodíku v sousední molekule vody. Tak se mohou molekuly vody nejrůznějšími způsoby spojovat a vytvářet rozvětvené útvary, tzv. „klastry“¹¹. Na tomto utváření klastrů je nejspíše založeno ukládání informací. Každý příliv energie zapříčiní trochu jiné uspořádání molekuly vody. Uspořádání molekul ve vodě, na kterou působí příroda či člověk, nějakým druhem informace se jejich stavba mění. Dokonce v klastrech vyvolá vlastní formy vibrací.

Vibrace lze určit na základě jejich frekvencí. Jednoduchým způsobem to názorně předvedl Japonec Masaru Emoto. Na snímcích zmrzlých krystalů vody, které byly pod vlivem hudby, barev, hlasu, symbolů. Přenos vibrací a podnětů do vody se může uskutečňovat různými způsoby.

¹¹ *klastr = svazek molekul držící pohromadě přes vodíkové můstky, viz obrazová příloha č. 4*

Je velká pravděpodobnost, že se tyto informace, nahromaděné v molekulární paměti vody mohou opět přenést na člověka. Není však zcela zřejmé množství vlivu tohoto přenosu energie z informace. Ale přesto je tato možnost využívána v medicíně například při aplikaci koupelí, esenci a léků.

Nejvýrazněji se uchytila „paměť“ vody v homeopatii, kde se výchozí látky vodou tzv. potencují. Doslova to znamená, že se zvýší jejich potence neboli účinnost. Z pohledu materialistické vědy to vypadá nesmyslně, protože od zředění 1:1000000000000 je pravděpodobnost obsah u molekul výchozí substance prakticky nulová. Ale doporučeným protřepáním by se informace z výchozí substance měla přenést na vodu – molekulární struktura vody „klastry“ se formuje podle nové informace a přijímá tudíž účinnost léku do své paměti a pak ji při následném použití předala dále.

Na podobném principu by měly fungovat i Bachovy Květové esence. *„Bachova květová terapie je varianta homeopatie, která používá esence, výluhy květů některých rostlin mezi které patří například čekanka, Hořec, Vřes, Jabloň, Cesmína. Metodu zavedl v r. 1928 Edward Bach v Anglii. Podle něj je většina lidských nemocí způsobena negativním stavem mysli. Proto určil 38 květových esencí, které měly utišit takové stavy a tím vyléčit pacienta. Metoda se rozšířila do dalších zemí Evropy včetně České republiky (v Německu je např. 700 bachovských léčitelů). Používají ji dnes nejen léčitelé, ale i někteří psychoterapeuti jako pomocný prostředek. Léky údajně nepůsobí chemicky, ale zvyšují vibrace pacienta.“*

„Bach rozlišoval 38 různých patologických, „negativních“ duševních stavů, resp. „slabostí charakterů“ a 38 různých květin pro jejich léčení. Vhodné květiny vybral pomocí své ruky, kterou vkládal nad květinu a určoval tak její léčivou schopnost. Léky se připravují tak, že se květy, získané jen z divoce rostoucích rostlin, položí do pramenité vody na misku z křišťálu, na kterou musí po dobu 3 až 4 hodin působit slunce, které dodá kosmickou energii. Z této matečné tekutiny, konzervované koňakem, po ředění s alkoholem v poměru 1 : 240 „koncentrát“, z něhož se dvě kapky použijí na přípravu prodejného preparátu. Z něho pacient opět použije vždy jen dvě kapky do sklenice vody. Vhodný lék, resp. bylina se určí intuitivně nebo pomocí aplikované kineziologie, Elektroakupunktury dle Volla či siderického kyvadla. Dva pacienti se stejnou lékařskou diagnózou tak mohou být léčeni různými esencemi.“¹²

Účinek těchto esencí se vymyká jakémukoli materialistickému výkladu, a přesto prý účinkují rychle a dlouhodobě. A to nejen na fyzické, ale i na duševní stránku člověka.

Díky znalostem paměti vody se lze dnes lépe zabývat nejen chemickou, ale celkově energetickou čistotou vody a například jejím oživením. A tím ovlivňovat samotnou čistotu informace, kterou do sebe vodou dostáváme.

¹²Wikipedia [online]. 2012, 18. 4. 2012]. Edward Bach.

Dostupné z WWW:< http://cs.wikipedia.org/wiki/Bachova_květová_terapie>.

1.3.1 Mikrostruktura

Strukturu vody zatím neumíme dešifrovat, umíme jí však přenést do obrazu. Abych si lépe představil a přiblížil teorii o změně informace vody, vyhledal jsem si ukázky změn struktury krystalů zmrzlé kapky a uschlé kapky. Pozoroval jsem, jak se měnily vzhledem k okolním vlivům. Z toho jsem vyčetl, že krystaly vody se liší v důsledku pozitivních či negativních vlivů. Pokud na kapku působí pozitivní vlivy, utváří se pravidelné *symetrické krystaly*¹³. Při působení negativních vlivů, jsou vzorky *neucelených nebo chaoticky rozložených krystalů*¹⁴.

Tomu se detailně věnuje japonský spisovatel Masaru Emoto napsal několik knih o tom, že komplexnost vločky může souviset s jakousi neurčitou pozitivní vibrací nebo energií prostředí, ve kterém se vločka vytvoří. Toho lze údajně dosáhnout například slovem, hudbou nebo modlitbou. I pomocí fotografií přiložených v knize argumentuje o jejich rozdílnosti. Je přesvědčen, že k reakci vody stačí jediný úmysl, jediná myšlenka na to, aby podstatně změnila svou strukturu. Tento jev nás může vést k zamyšlení. Pokud stačí jednoduchý impulz ke změně struktury vody, co teprve dokáže provést s námi? Vždyť naše těla jsou tvořena především z vody.

Stejně tak můžeme pozorovat změny ve struktuře uschlé kapky vody. Tomuto jevu se více věnují vědci vesmírného institutu ve Stuttgartu. Především pak Prof. Bernd Kröplin využívá k vizualizaci vodní struktury obdobně jednoduché metody jako Masaru Emoto. Kapky testované vody jsou nanášeny na sklíčko a po vysušení pozorovány pod mikroskopem. Vznikající útvary potvrzují závěry Masaru Emota. Každá kapka je jiná v závislosti na podnětu, jímž byla stimulována.

¹³viz obrazová příloha č. 5

¹⁴viz obrazová příloha č. 6

Zajímavé však je, že výsledný obraz ovlivňuje též osoba, která pokus provádí. Ve Stuttgartu byl proveden experiment, při němž byla požádána skupina náhodně vybraných studentů, aby injekční stříkačkou nanesla na mikroskopické sklíčko několik kapek téže vody. Přestože voda pocházela ze stejného zdroje a žádný ze studentů se vody přímo nedotkl, obrazy vzniklé vysušením kapek přinesly zajímavé výsledky, kapky byly rozdílné. ¹⁵

¹⁵viz obrazová příloha č. 7

1.4 Granderova voda

O Granderově vodě jsem se také dozvěděl v *dokumentárním filmu Tajemství vody*¹⁶, kde o ní mluvil sám její tvůrce Johann Grander. Pan Grander zde vysvětluje svojí teorii o jisté informaci a paměti vody. Tvrdil, že informace v jedné vodě lze přenést do druhé, aniž by se navzájem vody smísily.

Na svojí teorii vymyslel přístroj tzv. *Granderův patent*¹⁷. Tento vynález založil na jednoduchém principu, kdy obyčejná voda protéká *nádobou z ušlechtilé oceli*¹⁸, která je naplněná tzv. vodou oživenou. Tekoucí voda tak od ní přijímá určitou informaci a tím by měla být voda ve vodovodu lepší. Jeho teorie se údajně nedá vědecky posoudit. Tedy ani vyvrátit. Přesto se Granderův patent používá po celém světě. A jeho uživatelé jsou spokojeni.

¹⁶Dokumentární film – *Tajemství vody*

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=QcjlSgmiVal>> - 1 díl

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=Xi430eN9d8Y>> - 2 díl

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=VO4SYuMj41k>> - 3 díl

¹⁷Obrazová příloha č. 8

¹⁸Obrazová příloha č. 9

2. Instalace

Finální podobě instalace a celého objektu předcházelo velké množství variant a cest vedoucích do slepé uličky.

V první fázi jsem zamýšlel vytvořit objekt, vypadající podobně jako *gramofon, založený na zvukové formě*¹⁹. Gramofonovou jehlou jsem chtěl snímat zvuk ledové vodní plochy. Záměrem bylo vytvoření několika „gramofonů“ s různou ledovou vodní plochou pro porovnání zvuků. Realizace byla příliš technicky náročná z důvodu obtížného uchování ledových ploch.

Vymyslel jsem jednodušší formu snímání *zvuku z hladiny vody*²⁰. Pomocí upravené jehly čeřící hladinu vody, obdobným způsobem jako u ledové plochy. I tento způsob jsem nakonec zavrhl.

Doufal jsem, že v hodnější formou pro snímání informací z vody, by byla její filtrace, kterou bych navázal na svou předchozí práci (Čistička – viz 1.2 Vývojové fáze). *Jednou z možností bylo filtrovat vodu přes přírodní materiály*²¹ (písek, kameny, apod.). Tato varianta by byla příliš popisná. Později jsem proto vytvořil *model s molitanovými filtry*²². Následující práce měla být uzavřená v cyklu kolující vody. Filtrované informace z vody by byly však technicky náročně zobrazitelné.

Další fáze se od původního záměru lišily, upustil jsem od získávání informací z vody. Chtěl jsem vytvořit *objekt ze zvlněného plexiskla*²³, na který by se promítala hladina vody. Následně jsem plexisklo nahradil netkanou textilií.

¹⁹Obrazová příloha č. 10

²⁰Obrazová příloha č. 11

²¹Obrazová příloha č. 12

²²Obrazová příloha č. 13

²³Obrazová příloha č. 14

Pro její lehkost a variabilitu, pomocí proudu vzduchu, který by proměňoval tvar celého objektu a poukazoval na lehce měnící se změny informací ve vodě. Z toho konceptu jsem později vyšel a upravil. Plocha z netkané textilie následně vycházela z tvaru vyschlé kapky. Výchozí formou již neuchopitelné informace, měly být *tři samostatné objekty založené na třech různých typech vyschlých kapek*²⁴. Každý nesoucí jinou informaci podpořenou rozdílnou barevností. Díky těmto modelům a pokusům s vodou jsem dospěl do konečné fáze.

Celou instalaci jsem zamýšlel způsobem, aby dotvářela celistvost konceptu. *Objekt*²⁵, měl původní variantu složenou ze čtyř částí. Přední tři měly mít tvar kosočtverce a čtvrtý tvar kruhu. *Finální objekt*²⁶ jsem následně zjednodušil a lépe zobrazil jeho podstatu jako nositele základní informace. Ten se nyní skládá ze tří částí. Je umístěn na zdi, jehož střed má být v úrovni očí diváka. Samotný divák vstoupí do uzavřeného prostoru. Části hlavního objektu jsou koncipovány tak, že divák po vstupu uvidí v určitém úhlu spojení všech částí objektu v jeden celek, tím se stává jeho součástí. Jeho egem. Současně jsou v periferním pohledu diváka umístěny fotografie struktur kapek a míst jejich utváření. Možným východiskem je i jejich projekce do okolního prostoru, čímž si zachovám variabilitu a volnost samotné instalace.

*Ideálním stavem instalace*²⁷ hlavního objektu je umístění do zatemněné místnosti, tak aby okolí nenarušovalo jeho podstatu, ale zároveň nebylo okolí mimo dění.

²⁴ *Obrazová příloha č. 15*

²⁵ *Obrazová příloha č. 16*

²⁶ *Obrazová příloha č. 17*

²⁷ *Obrazová příloha č. 18*

Objekt, dělaný z průsvitného materiálu netkané textilie, je díky své malé hmotnosti vhodná a nepotřebuje příliš viditelnou stavební kostru, tvořenou zavěšeným rybářským vlascem. Tím by měla působit lehce, neuchopitelně stejně jako element nebo otisk vyschlé kapky vody. Světlo přidělané z vnitřní strany objektu by tvořilo hlavní zdroj světla, zdroj energie. Současně budou podle následně vybraného prostoru zvoleny varianty prezentace fotografií. A to buď variantou, kdy jsou bodovým zdrojem světla nasvíceny fotografie. Fotografie budou instalované v rámech popř. na stojanech. Nebo projekcí zobrazeny do blízkého okolí objektu.

2.1 Koncept

Abych lépe pronikl a pochopil smysl těchto teorií o paměti vody, rozhodl jsem se uskutečnit pokus. Vydal jsem se do univerzitní laboratoře, kde jsem toto téma probral s panem Ing. Petrem Lobazem. Na několik sklíček od mikroskopu jsme spolu umístili kapky destilované vody a následně je dali do odlišných míst po laboratoři.

Druhý den jsme sklíčka s uschlými kapkami vody pozorovali pod mikroskopem. Zjistili jsme, že v důsledku bezbarvé vody nejsou zcela znatelné její struktury. Ale už pouhým okem bylo vidět, že kapky na sklíčkách se odlišují.

To mě přesvědčilo o možnosti zobrazení a uložení informace z okolí, v kterém žiji. Rozhodl jsem se o *instalaci sklíček s vodou do míst, které jsou se mnou spojena*²⁸. Jsou to místa, která jsou pro mě důležitá. Mám s nimi spojeno mnoho důležitých vzpomínek z mého raného mládí i dospělosti.

²⁸Obrazová příloha č. 19

Část jich je koncipována do blízkého okolí domova a část do volné krajiny poblíž mé obce. Tyto sklíčka jsem umístil do zahradního domku, u domácí studny a na půdu. Dále k fotbalovému hřišti, k potůčku pramenícímu v lese, pod most k řece Radbuze a na louku. Vodu jsem nechal zaschnout, a tak uzavřel informace z každého místa.

Díky prožitku z míst a načerpání informací o vodě, vyústilo mé přemýšlení o tématu ve stylizovaný objekt. Ten znázorňuje svým kruhovým tvarem koloběh tekoucí vody a zároveň uzavření cyklu informací. Jeho části jsou tvořeny jednoduchými geometrickými tvary, které mají význam základního nositele informace i základních čtyř živlů. Jejich uskupení je založené na principu propojení těchto elementů, kdy oheň, voda, vzduch tvoří tři dynamické elementy. Propojením těchto tří živlů vzniká Země, jako čtvrtá statická část. Objekt je výtvarným produktem, vycházejícím jak z části řecké filozofie o vzniku světa, ke kterému jsem postupně dospěl, tak o přesvědčení, že voda je nositelem informací. A zároveň jsem si nemohl nevšimnout podobnosti objektu do stylizovaného květu, což by souviselo s řeckým slovem „*fysis*“²⁹ – květ, svět, příroda.

²⁹ *Wikipediát* [online]. 2012, 21. 4. 2012].Fysis.

Dostupné z WWW:< <http://sk.wikipedia.org/wiki/Fysis>>.

3. Kontext

Nejbližším umělcem, ke kterému bych mohl svoji práci přiřadit, je současný umělec a spisovatel Milan Kozelka. Vidím určitou spojitost v jeho obracení se k přírodě – vodě, jako k čistému prvku. Rozlišný je však Kozelkův způsob vyjádření a využívání přírody. Mnohdy s odlišným tématem a jeho konceptem. Myslím si, že mi jeho tvorba má co sdělit.

„Patří mezi umělce, kteří funkci umění chápou jako nástroj společenské změny. Své postoje vůči stavu společnosti objasňuje v prozaických textech, performance a přednáškách o provázanosti umění a mocenských systémů.

Jeho práce, literární i performativní, mají společný jmenovatel principiální opozice. Jako metafora jeho díla by mohla sloužit jedna z jeho prvních akcí Chůze proti proudu (1979), kterou po návratu z vězení uskutečnil na Šumavě jako očistný manifest. Obsahuje formální prvky landartu a bodyartu, ale neztrácí přímou vazbu na povahu aktéra.

Chůze proti proudu (1979) patří mezi sérii Kozelkových akcí Kontakty s řekou Vydrou, kterou zopakoval dva roky po sobě. První z této řady bylo Ležení na Hamerském potoku. Strávil noc natažený na dvou kládách po směru proudu vody a vnímal její tok. Jeho starší performance mají jednoduchý koncept a vazbu na přírodu. Podobnými akcemi bylo Splynutí (1979), kdy stál několik hodin přitištěný na skálu za větru a deště, nebo ležení na pláni v Suchdole (zima 1980) než zapadal sněhem a o rok později na podzim obdoba s listím. Kromě vody a povětrnostních podmínek pracoval i s kamenem. Objevuje se už u prvních happeningů Vítání Jara (1973 Praha, 1974 Olomouc) a mezi lety 1978-80 byl kámen hlavním předmětem celé řady akcí, které shrnul pod název Kontakty (s kameny). Od happeningů a bodyartových performance

s kamenem přešel až ke konceptu a v letech 1982 a 1983 vytvářel v lesích Krušných Hor kamenné 'Půdorysy'.³⁰

Dalším umělcem blízkým tomuto tématu je Bill Viola, narozený 1951 v New Yorku. Má spojitost s tímto umělcem je především v interpretaci prostoru, v kterém vystavuje i k přizpůsobení vystavování svých děl. Tématem jeho děl je především člověk v kontextu se základními principy života. Myslím však, že jejich forma vyjádření je z mého pohledu příliš technická.

„Americký umělec, čelní představitel video artu, tvůrce technicky dokonalých instalací, žije a tvoří v San Diegu. Promítá svá videa na obrovské průhledné plazmové obrazovky (s obrazy viditelnými z obou stran). Jeho díla interpretují obecné problémy zrození a smrti, osamělosti, mezilidských vztahů. Transparentní obrazovky umožňují divákovi vstoupit do umělcova virtuálního prostoru: To Pray Without Ceasing (Modlitba bez konce), představující podle autora současnou „knihu hodinek“ k modlení se za město, z r. 1992 (obrazovka zavěšená do okna byla viditelná z místnosti i z ulice, stejně jako reproduktory přenášející recitaci Whitmanových veršů rovněž slyšitelné z obou stran okna obráceného do ulice) a The Crossing a Trilogy: Fire, Water, Breath z r. 1996.

Oceán bez břehu je dílo z roku 2007 vystavené v italském kostele San Gallo. Divák vstupuje do tmavé místnosti, kde naráží na tři velkoplošné obrazovky, které představují lidé v popředí, zatímco v pozadí je úplně černo. Oni v podstatě pochází z temnoty a postupně přejdou do světla, které by mělo představovat přechod mezi životem a smrtí. Na své cestě musí jít přes zed' z vody a světla tak, jak přichází na skutečný, fyzický svět.

³⁰ArtList [online]. 2012, 20. 4. 2012]. Milan Kozelka.

Dostupné z WWW:< <http://artlist.cz/index.php?id=6402>>.

*Voda pochází z jejich vlastních těl, jako by to byly lidské vodopády a celý proces symbolizuje jejich znovuzrození. Nakonec si uvědomí, že jejich existence v reálném světě je omezená, a že se musí vrátit, odkud pocházejí.*³¹ Tímto dílem se velice úzce dotýká mého konceptu bakalářské práce. Zde poukazuje na základní rovinu vzniku života i na uzavřený koloběh spojený s vodou.

³¹ *Bill Viola* [online]. 2012, 20. 4. 2012]. Bill Viola.

Dostupné z WWW:< <http://germanamur.blogspot.com/2012/03/bill-viola.html>>.

Dostupné z WWW:< <http://athena.zcu.cz/kurzy/dum4/000/HTML/146/>>

4. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo vytvoření interaktivního objektu, jehož smyslem má být sebeuvědomění a sebereflexe nad počínáním svým i ostatních v širším kontextu dění. Dále jsem se snažil o porozumění a o pochopení důležitosti vědět víc o místě, v kterém žiji a v kterém žijí ostatní. Možná právě tím zjišťuji více sám o sobě. To jsou pro mě velmi cenné informace a svým způsobem důležitější než informace přijímané vodou. I díky nim se mohu v budoucnu posunout dále a zjistit tak více. Šlo mi o nalezení a poznání nejen o smyslu vody, ale i o osobu samotnou. Vždyť bez pochopení jednoho, není pochopení druhého. V závislosti podpořeného sérií fotografií právě z mého nejbližšího okolí, v kterém se tvoří pouto trvajícím minimálně napořád.

Tímto textem se snažím vysvětlit od počátku veškeré postupy tvorby práce, vývoj konceptu a související inspirační zdroje. Myslím si, že myšlenku jako takovou jsem obsáhl a dokončil, přesto bych se jí i v budoucnu rád zabýval. Vlastní koncept nalézání reálné podoby neuchopitelného byla složitě a dlouho hledaná. Ale samotná forma vyjádření a realizace je mi blízká. Zároveň ale uvažuji o zapojení jiných médií do instalace (video, zvuk), což v momentální formě nebylo zapotřebí vzhledem k uchování ucelené a čisté formy.

Voda pro mnoho lidí není ničím víc než samozřejmou kapalinou tekoucí v neomezeném množství z vodovodního kohoutku. Ti bystřejší si pak uvědomují, že jde o látku nezbytnou k životu. Jen málokdo však chápe její výjimečnost.

Pokud bychom se naučili vodu programovat a využívat jejího „informačního“ potenciálu, mohli bychom dosáhnout značného pokroku nejen v medicíně, ale v oblasti lidských možností vůbec. Zároveň je

s tím spojeno riziko zneužití. Ale to jsou jen daleké a možná i neuskutečnitelné vize budoucnosti. A zároveň se to už i odklání od mého původního cíle. Pro mě je hlavní zjištění, že voda má větší potenciál než jsem si myslel. I s ohledem na mě samotného a mých představ na začátku bakalářské práce. Však: „Toho co víme, je jen malá kapka, toho co nevíme, je celý oceán“, řekl „Isaac Newton.“

5. Resumé

I want my work to point out the possibility of disseminating certain information with water, as the bearer of the basic element for the formation of man. The possibility of shaping the physical but also psychological aspects and the human essence. I want to learn more about water as such, than what I was being taught.

It is possible that how we behave, affects the basic information of water, and they again accepted back then. I think it is a mutual bond, an endless cycle of changes and relationships. This leads me to urge to find out more. Getting beneath the surface, or rather beneath the surface to depth. Find something new and unknown.

To better understand and penetrate the meaning of these theories about the memory of water, I decided to make an attempt. I went to university laboratories, where I discuss this topic with Mr. Ing. Peter Lobazem. For a few slides from the microscope we were placed drops of distilled water and then put them in different places around the lab.

The next day we withered slides with drops of water observed under a microscope. We found that due to the colours water is not quite noticeable in its structure. But even with the naked eye could see drops on the slides that are different.

It convinced me of the possibility of display and store the information from the surroundings in which I live. I decided to install the glass with water to places that are associated with me. Some of it is drawn to the vicinity of the home and into the countryside near my village. These slides I put into the garden house, with domestic wells and soil. In addition to the football pitch to stems creek in the woods, under the

bridge to the river and the meadow Radbuza. I let the water dry, and so entered the information from each site.

Thanks to the experience of the sites and gain information on the water, led my thinking on the topic in the styled object. It shows its circular shape of the cycle of running water while closing the cycle of information. Its parts are made up of basic geometric shapes that are important basic information and basic bearer of the four elements. Their grouping is based on the principle of linking these elements, the fire, water, air consists of three dynamic elements. Countries such as the static part of the fourth. The building is a fine product, from both of the Greek philosophy of the world, which I have gradually grown up, so the belief that water is the carrier of information.

Water for many people is nothing more than a natural flowing liquid in unlimited quantities from the tap. Those smarter than you realize that it is a substance essential to life. But few understand its uniqueness.

6. Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní a periodická literatura

- 1 BRAG A BRAGGOVÁ, Šokující pravda o vodě. 1. vyd. Olomouc: Fontana a Pragma, 1998. ISBN 80-86179-06-0

6.2 Internetové zdroje

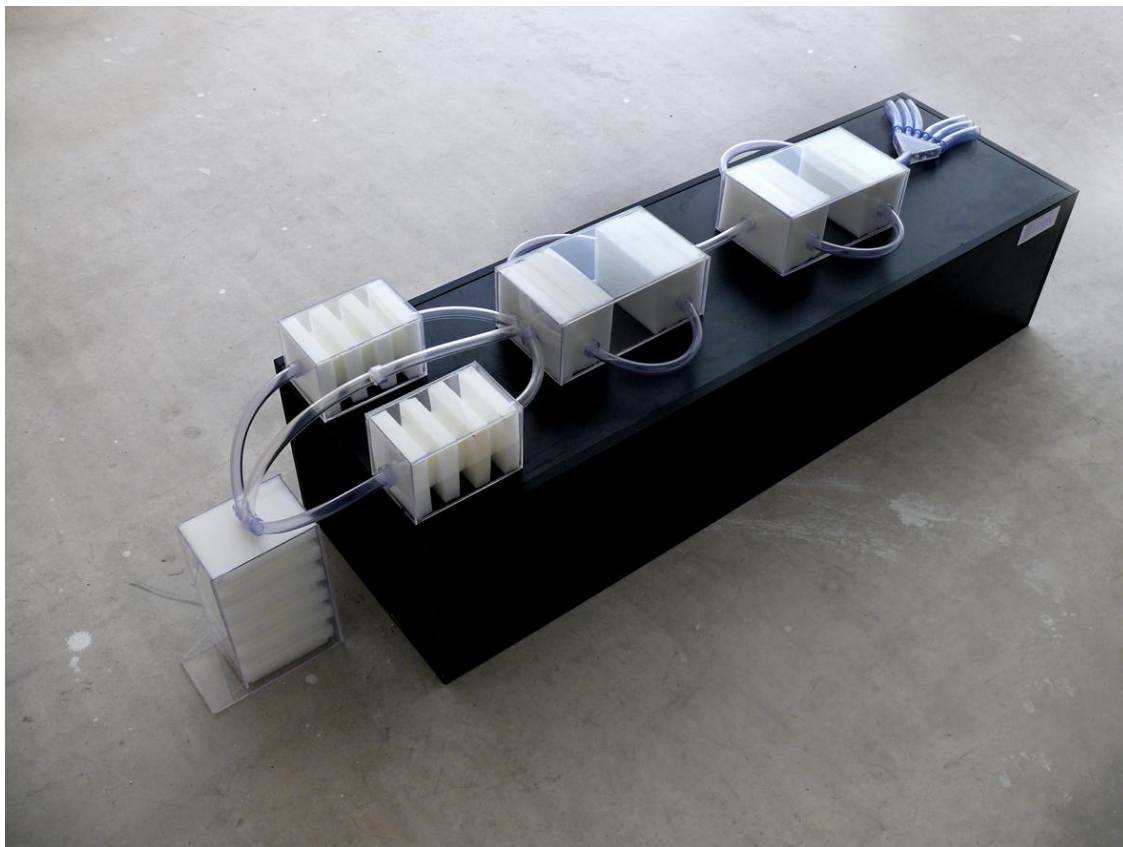
- 1 *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda
Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>
- 2 *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda
Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>
- 3 *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda.
Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>
- 4 *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Voda.
Dostupné z WWW:<<http://cs.wikipedia.org/wiki/Voda>>
- 5 *Petelementu* [online]. 2012, 19. 4. 2012]
Dostupné z WWW: <http://petelementu.wz.cz/index2.php?stranka=zivot>
- 6 *Wikipedia* [online]. 2012, 19. 4. 2012]. Živel.
Dostupné z WWW:<http://cs.wikipedia.org/wiki/Živel>
- 7 *Wikipedia* [online]. 2012, 18. 4. 2012]. Edward Bach.
Dostupné z WWW:< http://cs.wikipedia.org/wiki/Bachova_květová_terapie>
- 8 *Wikipediát* [online]. 2012, 21. 4. 2012].Fysis.
Dostupné z WWW:< <http://sk.wikipedia.org/wiki/Fysis>>
- 9 *ArtList* [online]. 2012, 20. 4. 2012]. Milan Kozelka.
Dostupné z WWW:< <http://artlist.cz/index.php?id=6402>>
- 10 *Bill Viola* [online]. 2012, 20. 4. 2012]. Bill Viola.
Dostupné z WWW:< <http://germanamur.blogspot.com/2012/03/bill-viola.html>>
Dostupné z WWW:< <http://athena.zcu.cz/kurzy/dum4/000/HTML/146/>>
- 11 http://www.rozhlas.cz/mozaika/veda/_zprava/podivuhodne-vlastnosti-vody-pamet-vody--724448
- 12 *Dokumentární film – Tajemství vody*
Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=QcjlSgmiVal>> - 1 díl
Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=Xi430eN9d8Y>> - 2 díl
Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=VO4SYuMj41k>> - 3 díl

7 Seznam příloh

- 1 Obrazová příloha – Čistička
- 2 Obrazová příloha – Černá skříňka
- 3 Obrazová příloha – Kufr/Půda
- 4 Obrazová příloha – Klastř - svazek molekul držící pohromadě přes
- 5 Obrazová příloha – Pravidelné symetrické krystaly vody – pozitivní vliv
- 6 Obrazová příloha – Neucelených nebo chaoticky rozložených krystaly
– negativní vliv
- 7 Obrazová příloha – Rozdílné kapky studentů
- 8 Obrazová příloha – Princip Granderova patentu
- 9 Obrazová příloha – Instalace Granderova patentu
- 10 Obrazová příloha – Gramofon
- 11 Obrazová příloha – Gramofon – hladina vody
- 12 Obrazová příloha – Přírodní filtr
- 13 Obrazová příloha – Molitanová filtrace
- 14 Obrazová příloha – Zvlněné plexisklo / varianta s textilií
- 15 Obrazová příloha – Typy ploch kapek
- 16 Obrazová příloha – Objekt ze čtyř částí
- 17 Obrazová příloha – Finální objekt
- 18 Obrazová příloha – Ideální stav instalace
- 19 Obrazová příloha – Pokusy s kapkami vody
- 20 Obrazová příloha – Pokusy s kapkami vody
- 21 Obrazová příloha – Pokusy s kapkami vody

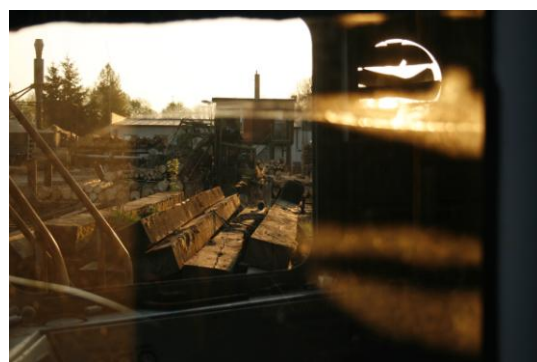
Obrazová příloha 1

Čistička

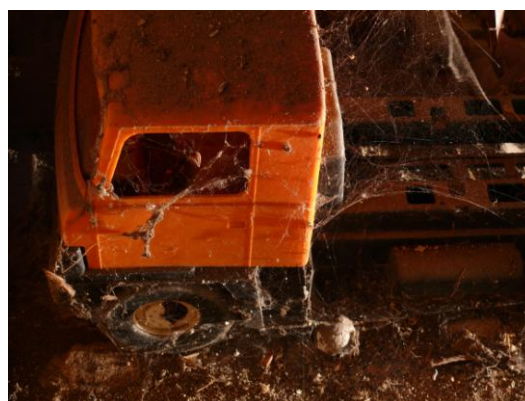
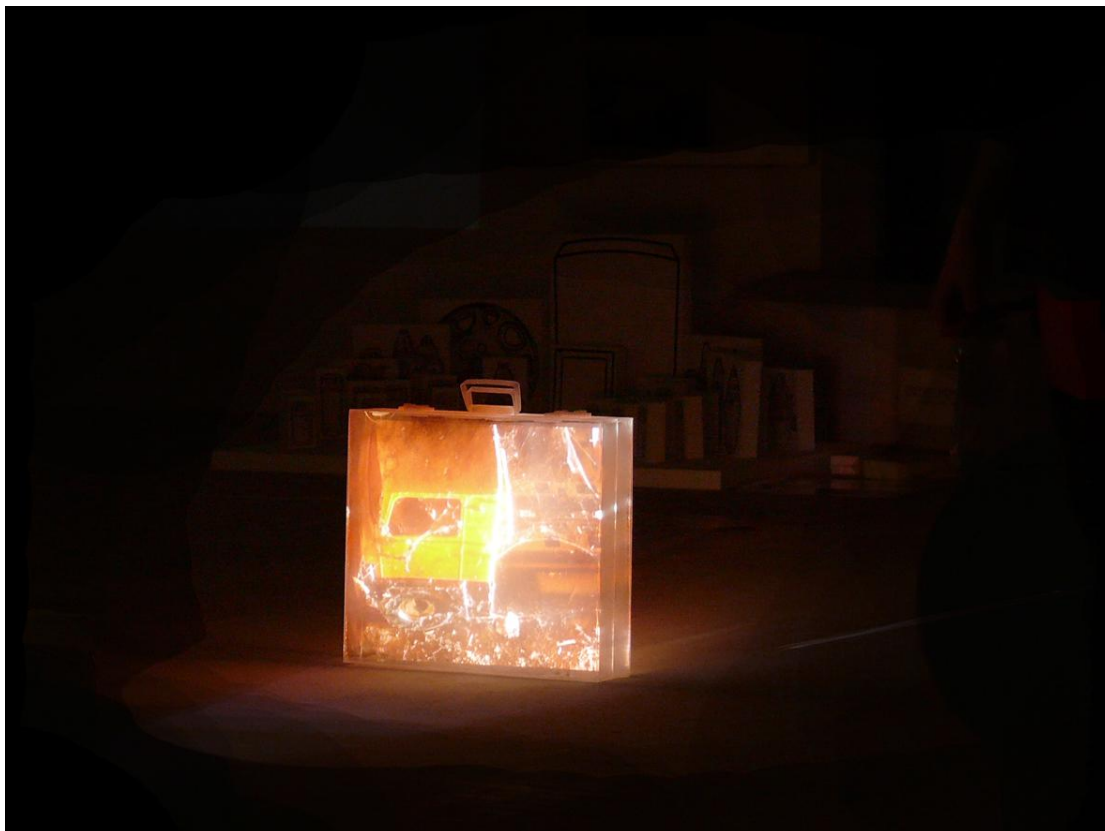

Obrazová příloha 2

Černá skříňka

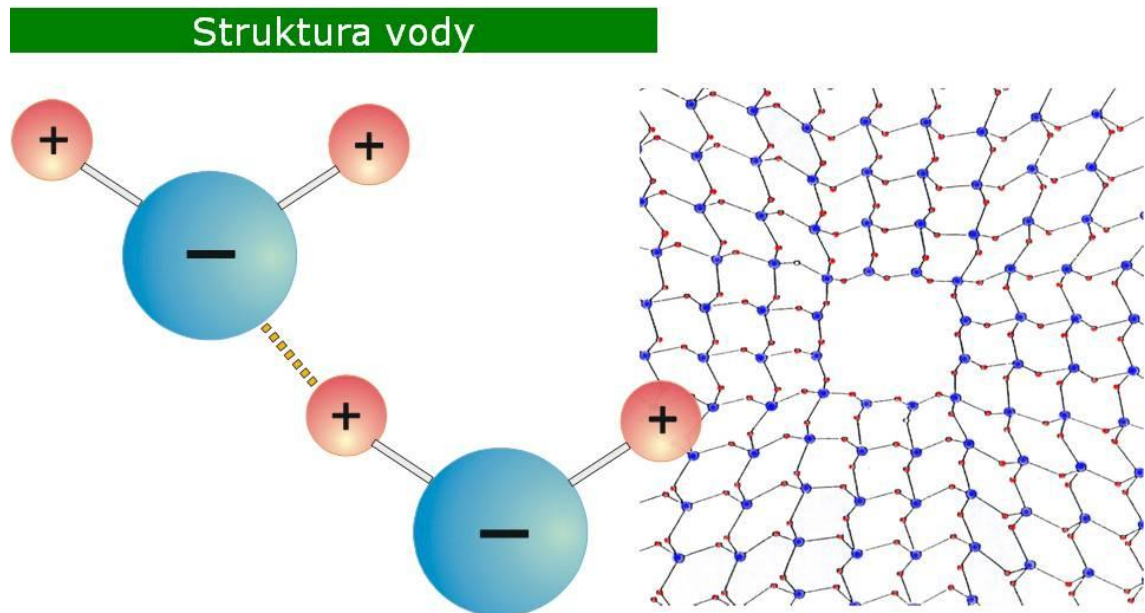

Obrazová příloha 3
Kufř/půda

Obrazová příloha 4

Klastr - svazek molekul držící pohromadě přes vodíkové můstky

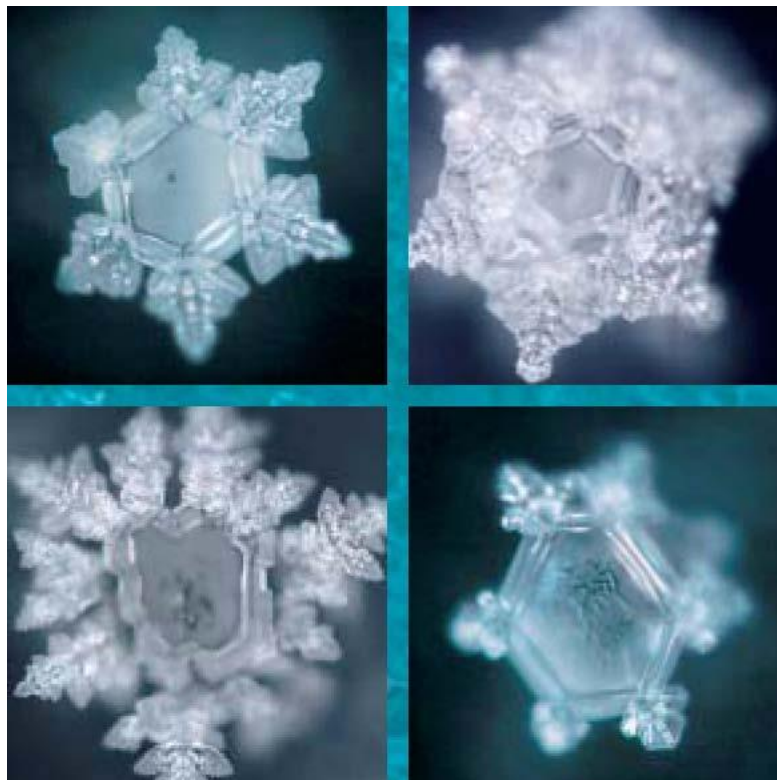

Clustery se skládají z více jednotlivých molekul, které drží pohromadě přes vodíkové můstky

1 <http://www.granderova-technologie.cz/princip/popis-technologie/>

Obrazová příloha 5

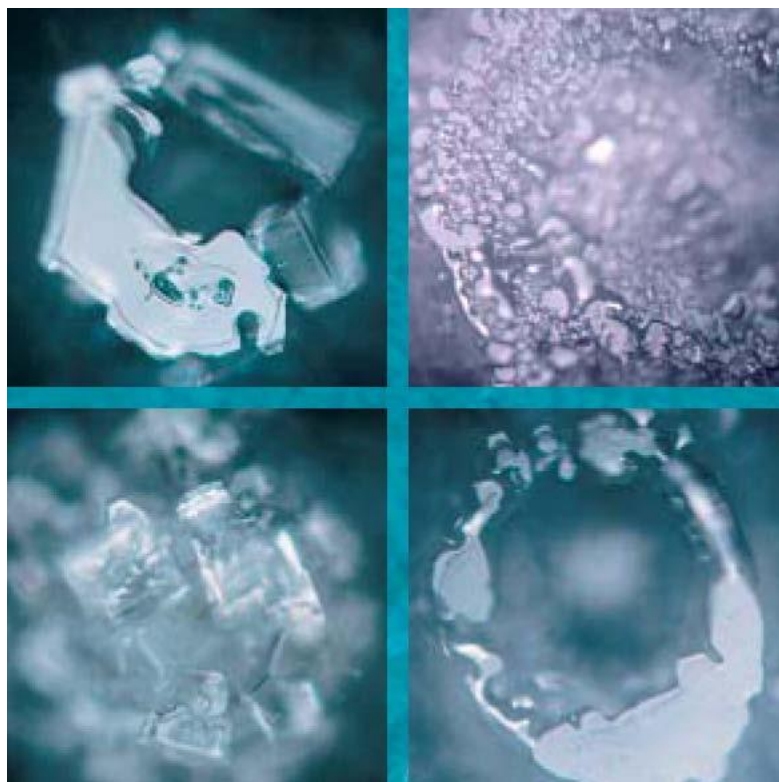
Pravidelné symetrické krystaly vody – pozitivní vliv

2 <http://www.volny.cz/belousov.petr/voda/index.htm>

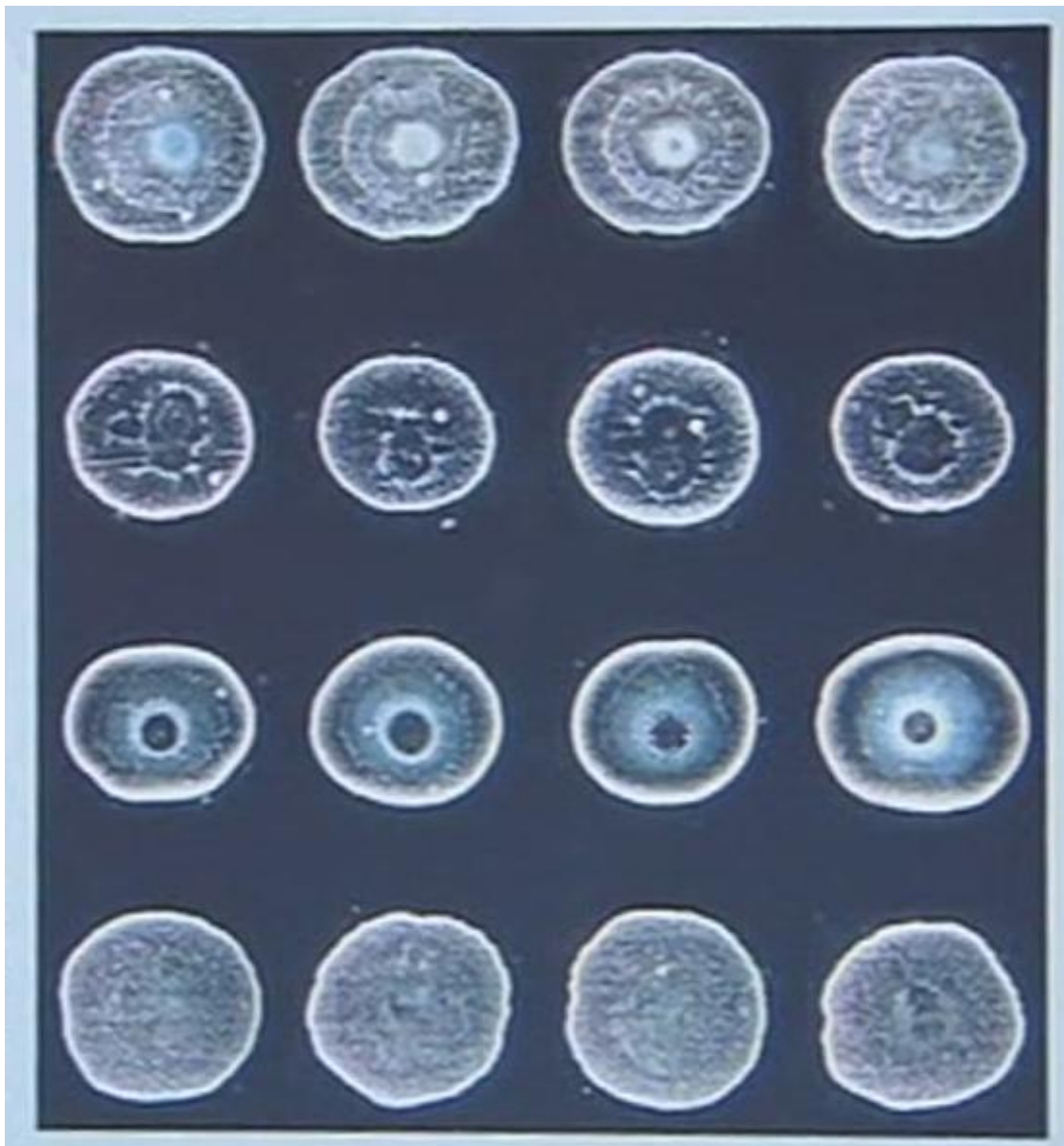
Obrazová příloha 6

Neucelených nebo chaoticky rozložených krystaly – negativní vliv

3 <http://www.volny.cz/belousov.petr/voda/index.htm>

Obrazová příloha 7
Rozdílné kapky studentů

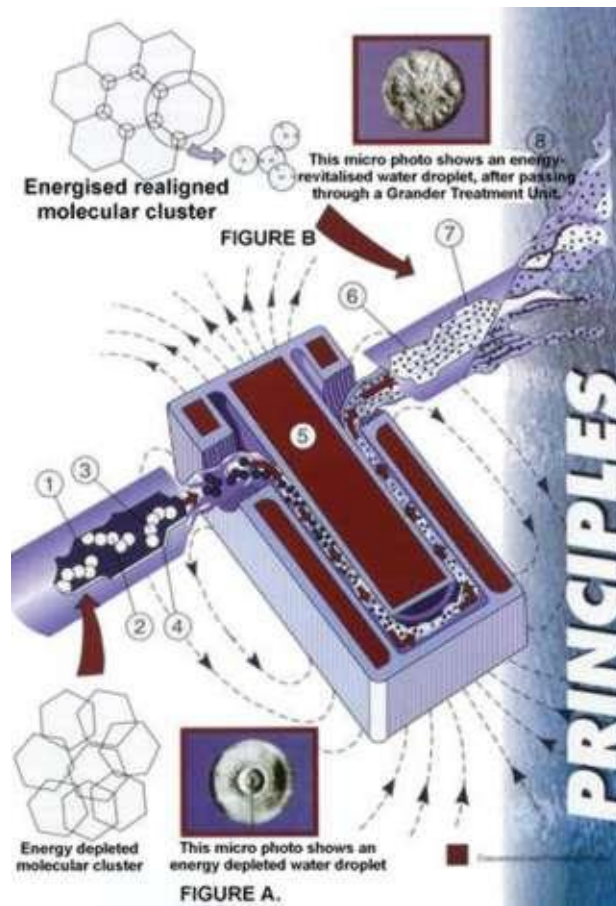
Dokumentární film – Tajemství vody

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=QcjlSgmiVal>> - 1 díl

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=Xi430eN9d8Y>> - 2 díl

Dostupné z WWW:< <http://www.youtube.com/watch?v=VO4SYuMj41k>> - 3 díl

Obrazová příloha 8
Princip Granderova patentu

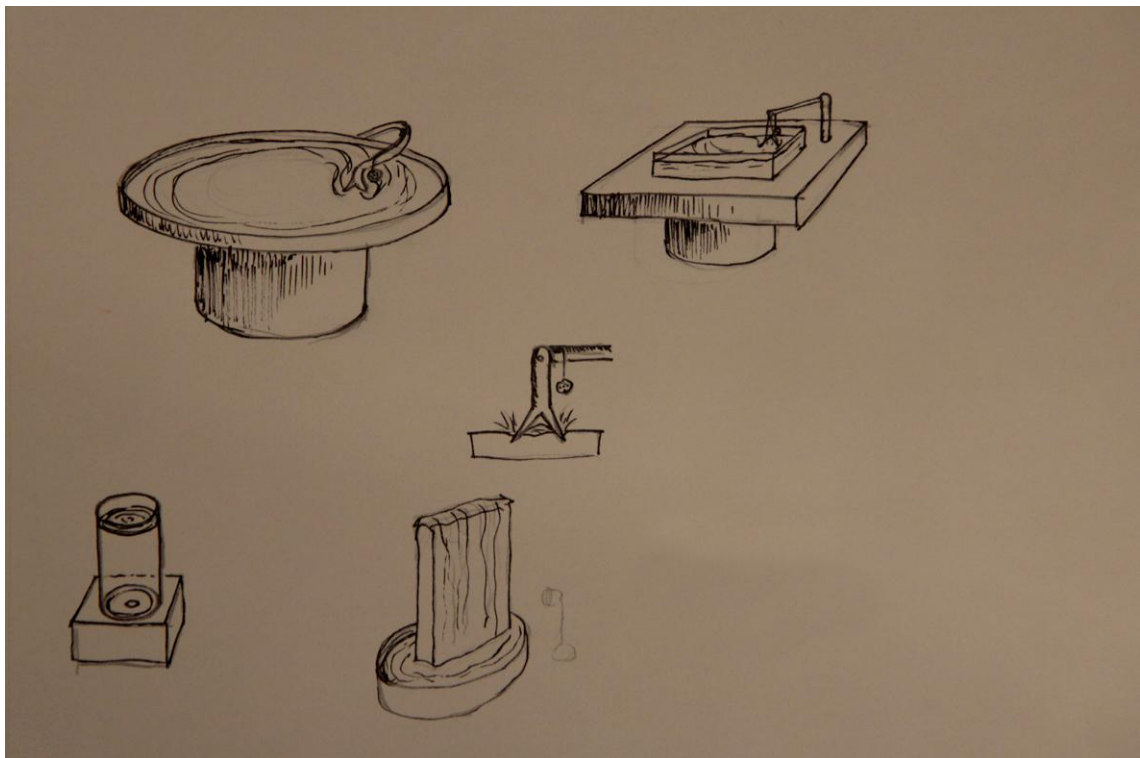
4 <http://www.granderova-technologie.cz/princip/popis-technologie/>

Obrazová příloha 9
Instalace Granderova patentu

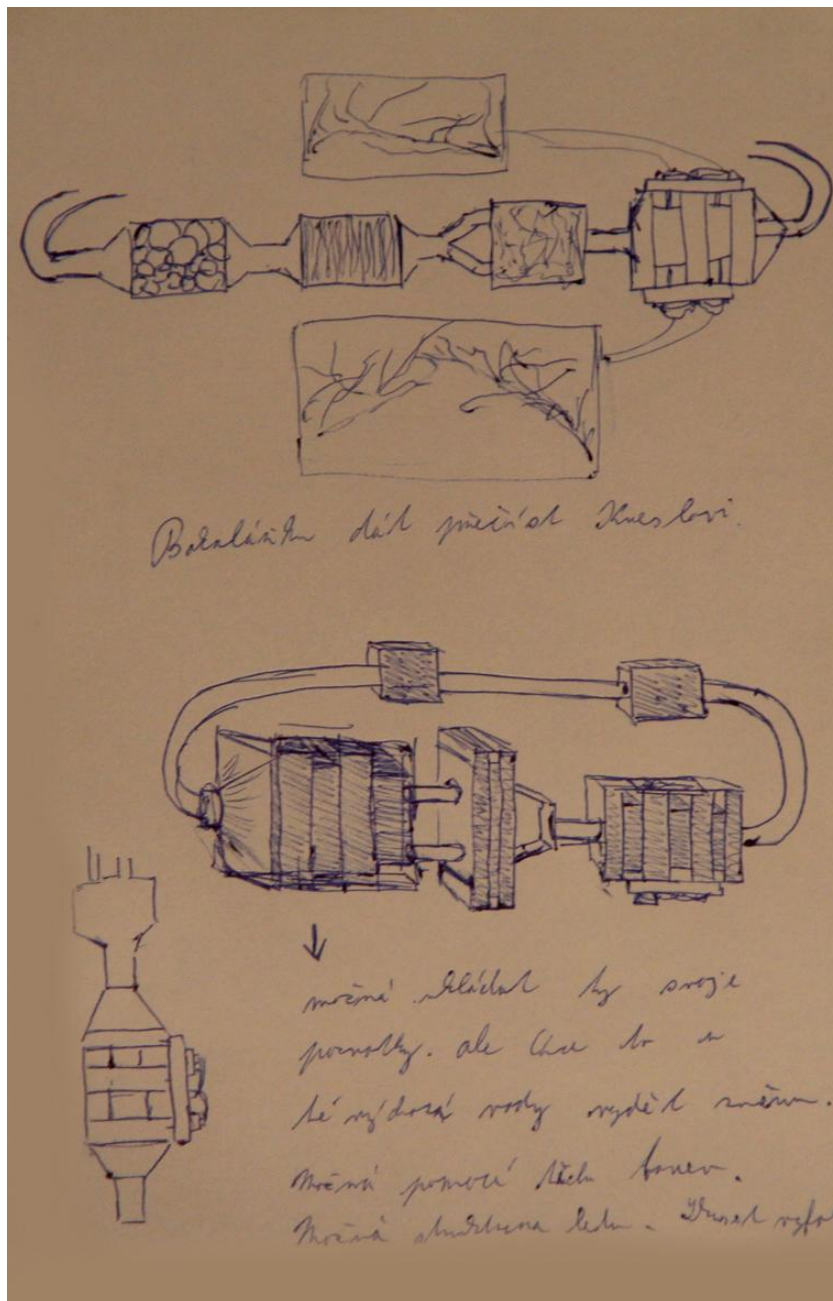
5 <http://questutilityservices.ie/products-services/grander-water-revitalisation/>

Obrazová příloha 11
Gramofon – hladina vody

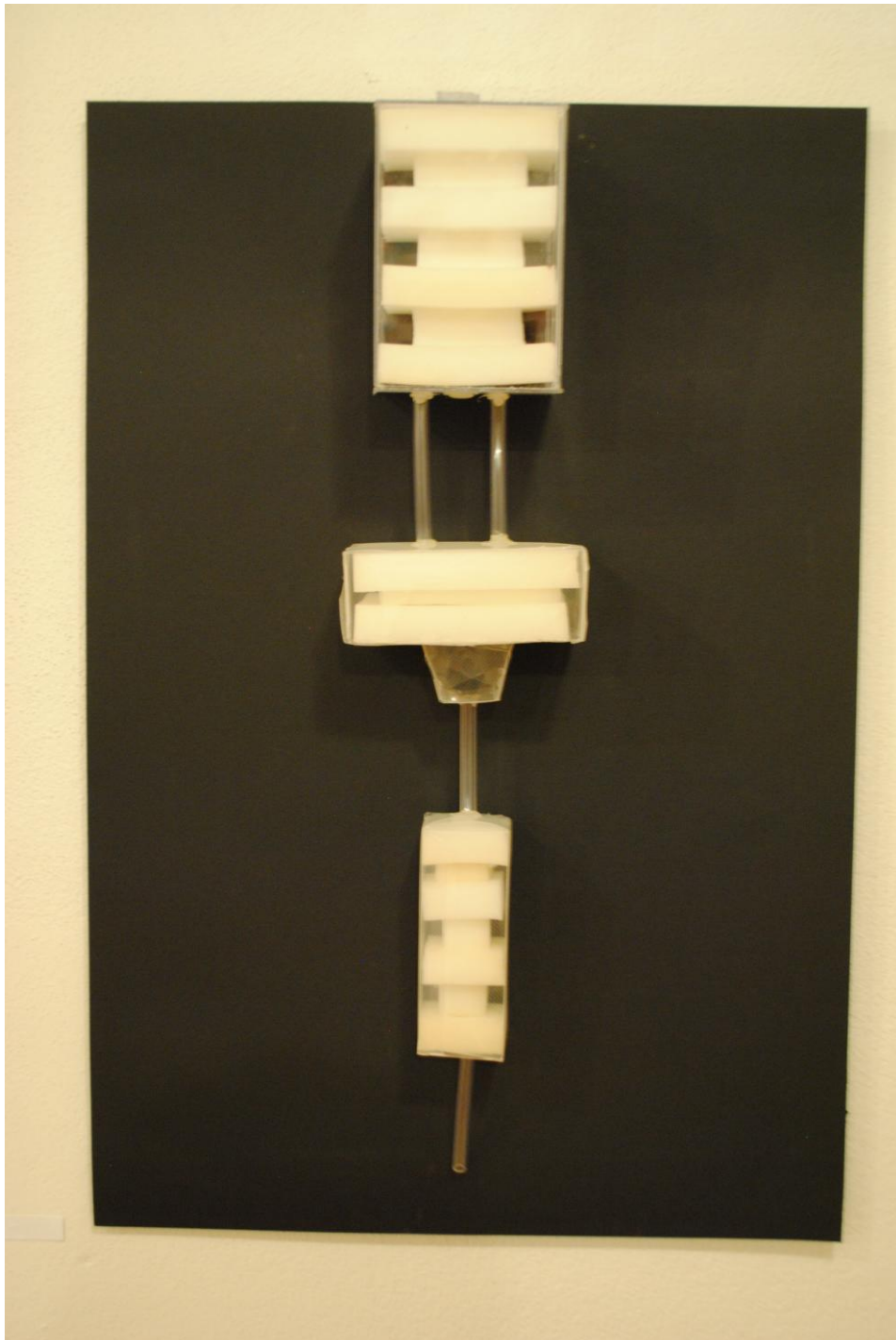
Obrazová příloha 12

Přírodní filtrace

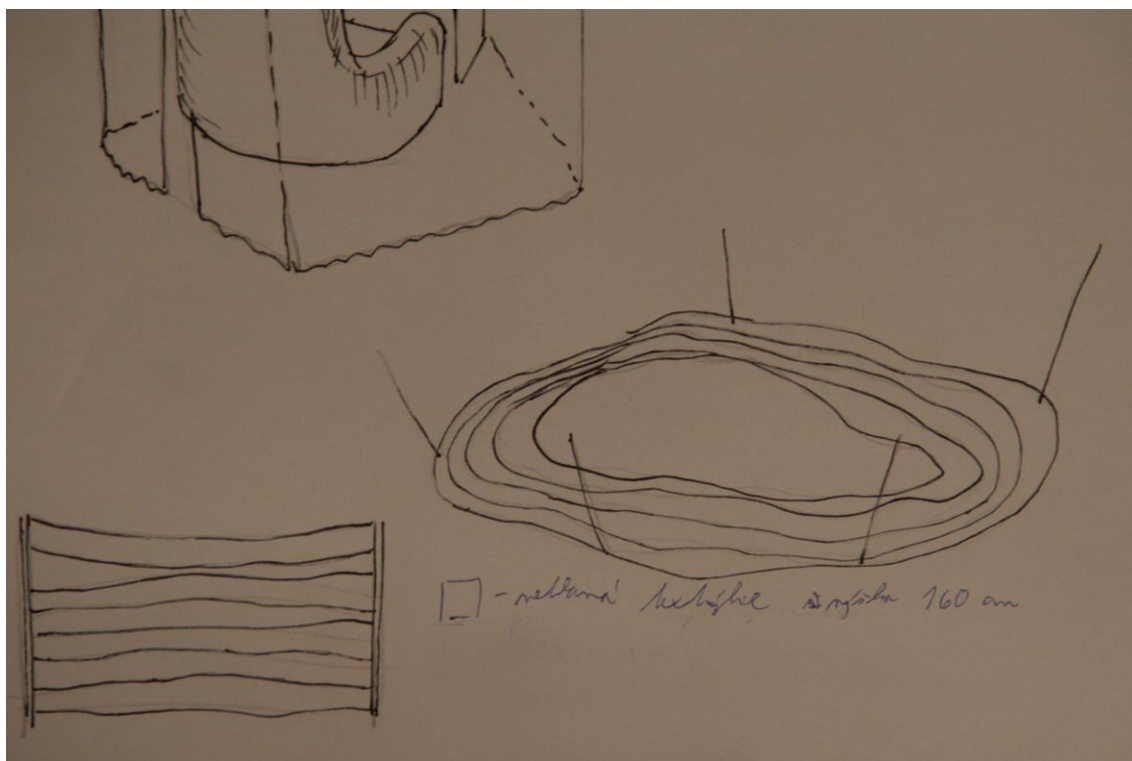
Obrazová příloha 13

Molitanová filtrace

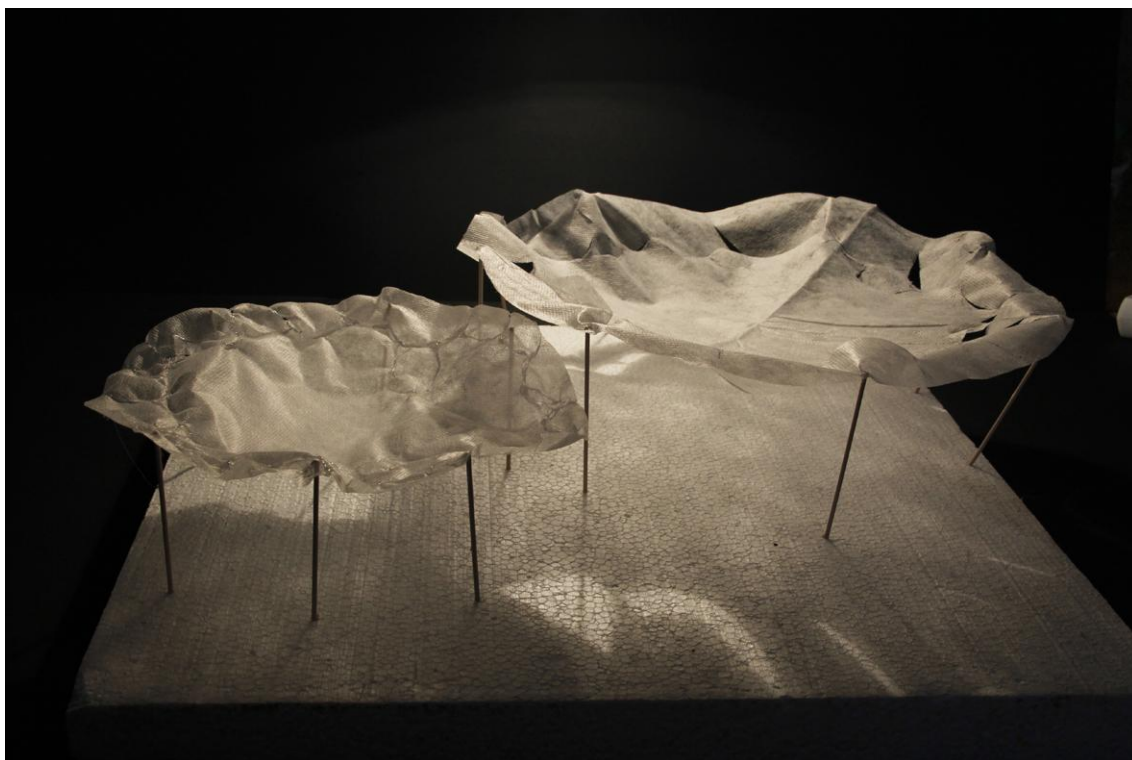
Obrazová příloha 14

Zvlňené plexisklo / varianta s textilií

Obrazová příloha 15

Typy ploch kapek

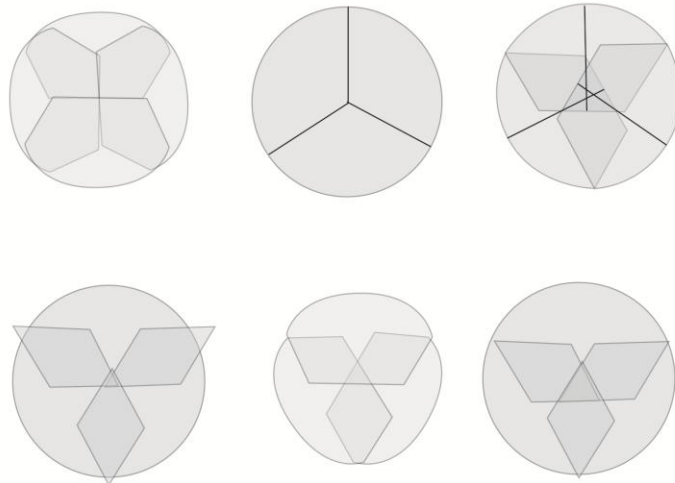

Obrazová příloha 16

Objekt ze čtyř částí

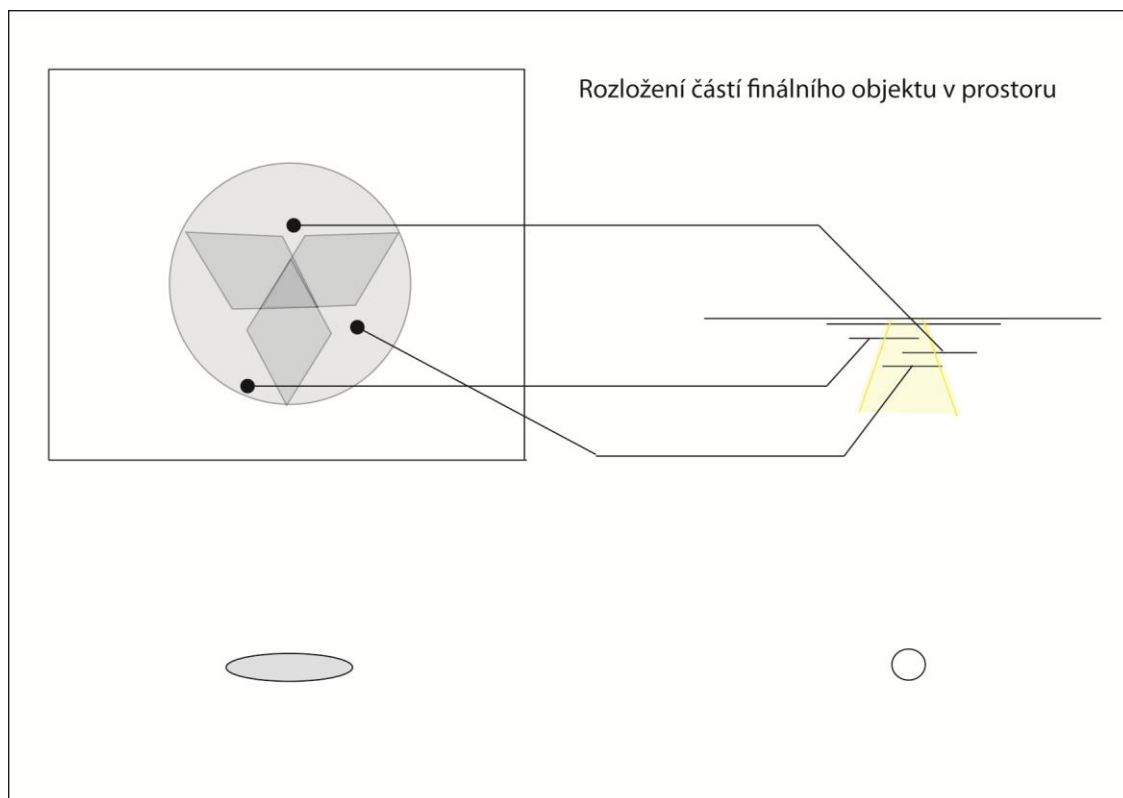

Postupy variant finálního objektu

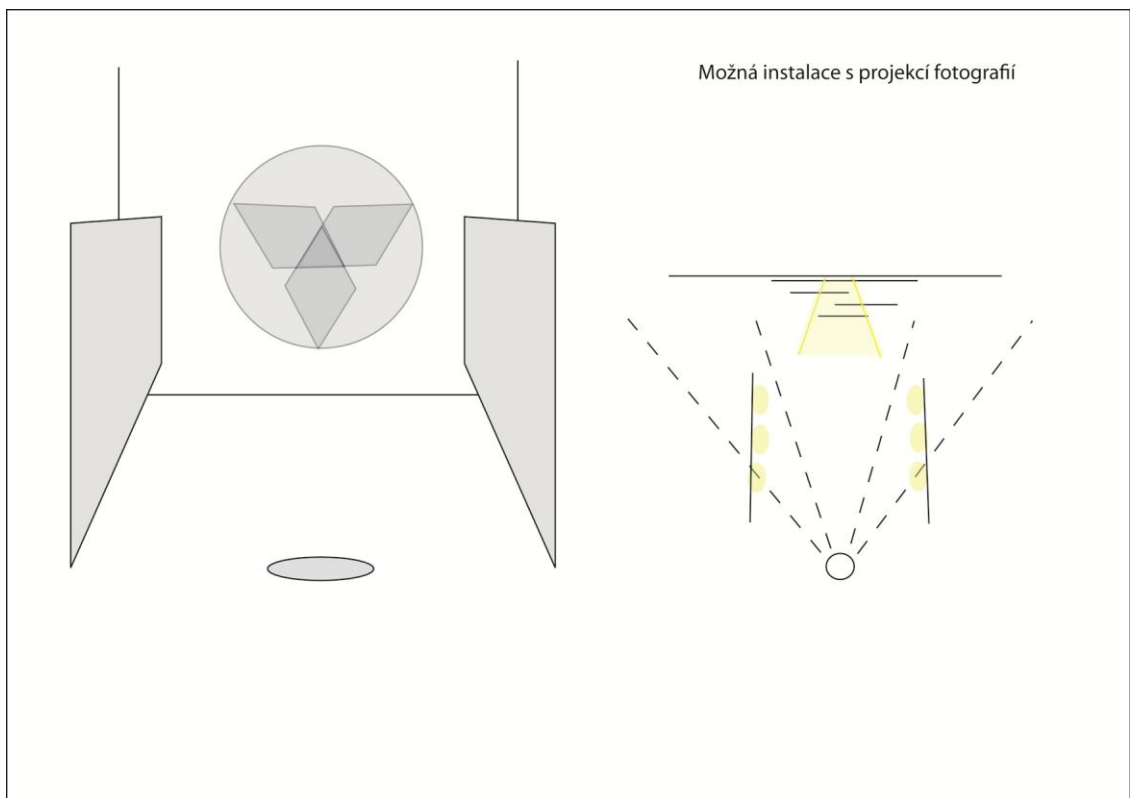
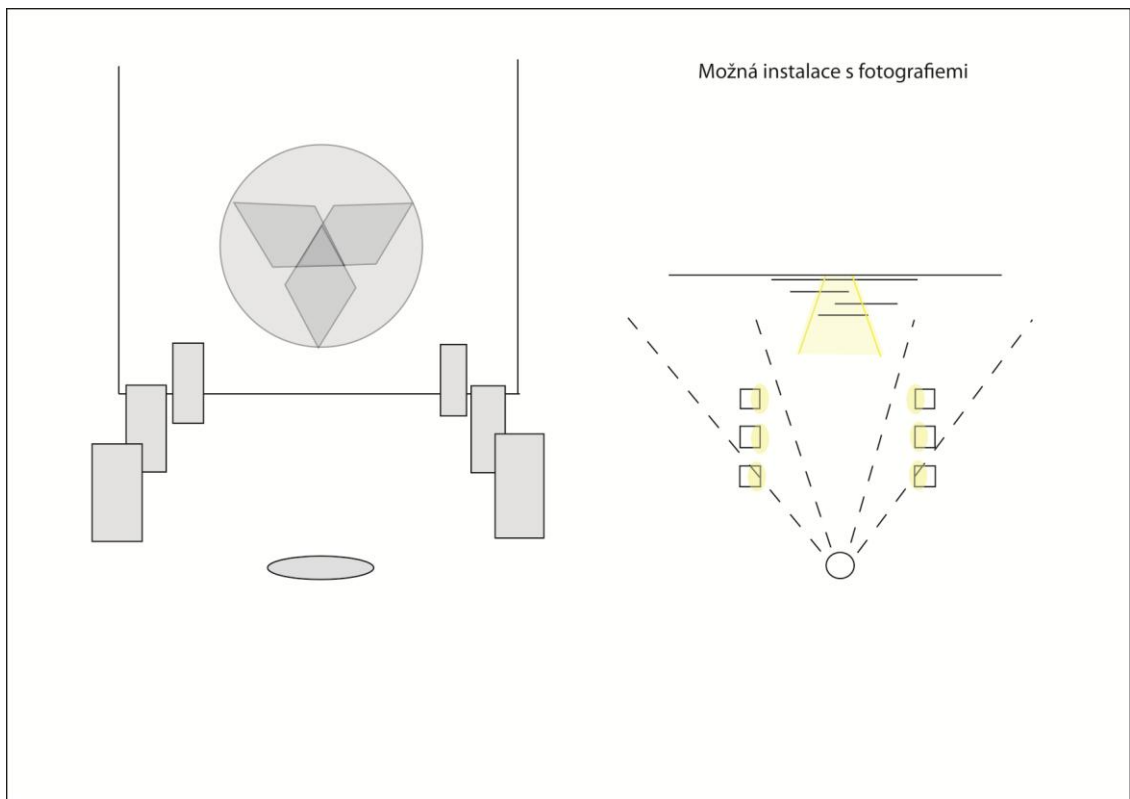
Obrazová příloha 17

Finální objekt

Obrazová příloha 18

Ideální stav instalace

Obrazová příloha 19

Pokusy s kapkami vody

